

TIETEEN TILA 2018

Suomen Akatemian Tieteen tila 2018 -katsauksen tulokset kertovat, että bibliometrisillä mittareilla tarkasteltuna Suomen tieteen taso on noussut 2010-luvulla. Tohtorit tekevät aikaisempaa suuremman osuuden tutkimustyöstä korkeakouluissa ja valtion tutkimuslaitoksissa. Yrityssektorin tutkimus- ja kehittämistyöstä tohtorit tekevät edelleen vain noin kuusi prosenttia. Tutkimusvuodet valtion tutkimuslaitoksissa ovat vähentyneet merkittävästi.

Suomen top 10 -indeksi on kohonnut 2010-luvulla ja on vuosien 2012–15 tieteellisille julkaisuille 1,12, kun maailman keskitaso on 1. Edellisessä katsauksessa havaittu nousu on jatkunut. Monet keskeiset verrokkimaat ovat kuitenkin edelleen selvästi Suomea edellä. Suomessa tieteellisten julkaisujen määrä asukasta kohti on suuri.

Tutkimuksen ja osaamisen keskittymien (ekosysteemien) sekä ilmiöpohjaisuuden merkitys korostuvat tieteen teossa jatkossa. Tieteen tila 2018 -katsauksen suosituksissa todetaan, että laadukkaat, vaikuttavat ja vetovoimaiset tutkimuksen ja osaamisen keskittymät ovat välttämättömiä Suomen kehitykselle. Tällaiset keskittymät edellyttävät profiloitumista ja eri toimijoiden yhteistyötä. Tieteen tila 2018 -katsauksen johtopäätöksiin ja suosituksiin voi tutustua verkossa: www.aka.fi/tieteentila.

TIEDENEUVONTAHANKE

Suomalaisen Tiedeakatemian vetämä tiedeneuvonantohanke sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä kolmivuotisen 600 000 euron tuen. Tiedeneuvonantojärjestelmä kokoa ja jalostaa tutkimustietoa edelleen välitettäväksi sekä oma-aloitteisesti että toimeksiantoihin vastaten. Järjestelmän ydin on Suomen tiedeakatemioiden jäsenten ja muiden tieteentekijöiden muodostama riippumaton tiedeyhteisö. Kohderyhmänä ovat erityisesti päätösten valmistelijat ja päätösten tekijät.

Tiedeneuvonantohankkeen akatemiasihteeriksi on valittu dosentti **Jaakko Kuosmanen**. Tiedeneuvonantohankkeen tarkoituksena on vahvistaa tiedeyhteisön ja yhteiskunnan päätöksentekijöiden välistä dialogia. ”Suomessa tieteen arvostus on maailman kärkitasoa. Tämä luo erinomaisen pohjan maailman parhaan tiedeneuvonannon järjestelmän rakentamiselle”, arvioi Kuosmanen.

NUORTEN TUTKIJOIDEN ARKI

Jatkuva epävarmuus ja uranvaihtomietteet ovat nuorten tutkijoiden arkea. Tieteentekijöiden liitto perää tutkijanuran alkutaipaleelle enemmän ammattimaisuutta. Tieteentekijöiden liiton nuorten tutkijoiden työryhmä toteutti vuonna 2017 kyselyn, josta paljastuu tutkijanuran alussa olevien karu todellisuus. Kyselyn tulokset on koottu nyt raporttiin, joka on otsikoitu ”Hullun hommaa?”. Vastaajia kertyi yhteensä 1 870. Heistä suurin osa tekee väitöskirjaa, ja noin neljäsosa oli äskettäin väitelleitä.

Vastaajista 73 % kokee huolta työuransa epävarmuudesta. Peräti 72 %:lla oli ollut väitöskirja-projektin aikana kaksi tai useampi rahoituslähde – työsuhde, apuraha tai vastaava. Yhden tai kahden vuoden työsopimukset eivät ole harvinaisia ja apurahat myönnetään tyypillisesti vuodeksi kerrallaan. Peräti 30 % vastaajista oli ollut työttömänä väitöskirjatyoensä aikana.

Pidemmät rahoituskaudet mahdollistaisivat täysipainoisen keskittymisen väitöskirjatyöhön, vähentäisivät uraan liittyvää epävarmuutta sekä lyhentäisivät tutkinnon suorittamiseen kuluva aikaa. Kyselyyn vastanneilla keskimääräinen tohtorintutkinnon suoritus aika oli yli kuusi vuotta, mikä on selvästi enemmän kuin tavoitteena oleva neljä vuotta.

Ilari Hetemäki